

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 21. marca 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 32.

Novi predpisi o davku na skupni promet.

Številne pritožbe proti davku na poslovni promet, ki se pobira pri nas na podlagi zakona z dne 31. januarja 1922, so dale finančni upravi povod, da je predpise o tem davku z zakonom z dne 12. julija 1930 novelirala in jih izkušala postaviti na modernejšo bazo. Za pobiranje davka na poslovni promet je s tem zakonom uveljavila po avstrijskem vzorcu sistem pavšaliranja faz. Bistvo pavšaliranja faz obstoji v tem, da se davek za ves promet, odnosno za vse faze, katere običajno napravi blago gotove vrste na svoji poti od producenta ali od uvoza do konzumenta, pobere na enkrat v eni vsoti in sicer praviloma pri producentu ali pri uvozu.

Skupni davek mora po novem zakonu obsegati praviloma vse nabave (promete), ki se napravljajo z enim blagom v neizpremenjenem stanju (trgovski promet). Vendar se mora, kjerkoli je to mogoče, skupni davek tako urediti, da obsega tudi nabave prejšnjih izdelkov, potrebnih ali uporabljenih za izdelavo dotičnega blaga in istotako tudi nabave poznejših izdelkov, ki so bili iz njega izdelani (kombinirani skupni davek). Nadaljna vrsta skupnega davka je dodatni davek, ki se plačuje pri predelavi ali dovršitvi polizdelkov, za katere je skupni davek že plačan. Tuzemski producent, ki izdeluje svoje finalne produkte iz polizdelka, ki so že obremenjeni z davkom, ne plača pri dobavi finalnega produkta za ta produkt določenega pavšalnega skupnega davka, temveč samo dodatni davek, ki se izračuna tako, da se skupni davek zmanjša za vsoto davka, s katerim je bil polizdelek že obremenjen, predno je prišel v njegove roke.

Končno uvaja novi zakon še nadaljnjo vrsto skupnega davka, to je skupni davek za izenačenje. Davek za izenačenje ima namen, da naloži na blago, uvoženo iz inozemstva, isto davčno breme, katero nosi blago, izdelano v državi. Davek na izenačenje upošteva torej, da so gotove sirovine, polizdelki in drugi pomožni material, ki je potreben za izdelavo domačega blaga, istovrstnega z uvoženim, izdelujejo iz sirovin, polizdelkov itd., ki so pri nas že obremenjeni s skupnim davkom.

Za pobiranje teh vrst davka na poslovni promet je izdalo ministrstvo za finance na podlagi zakonite pooblastve posebno uredbo, ki objavlja navodila za izvrševanje novega zakona.

Tarifa.

Po tej uredbi podlega skupnemu davku na poslovni promet vse blago, ki ga navaja tarifa, ki je sestavni del uredbe. Tarifa obsega sledeče podatke:

1. zaporedno številko carinske tarife;
2. zaporedno številko tarife na skupni davek;
3. imenovanje blaga;
4. stopnjo skupnega davka za notranji promet;
5. stopnjo skupnega davka pri uvozu;
6. davčna osnova pri notranjem prometu;
7. davčno osnovo pri uvozu;
8. označba plačnika in kraj plačila pri notranjem prometu;
9. plačnik in kraj plačila pri uvozu;
10. pojasnilo, katere prometne faze so pokrite s skupnim davkom.

Dokler bo v veljavi ta tarifa, se pobira skupni davek v izmeri, ki jo določa rubrika 4. za notranji promet in rubrika 5. pri uvozu.

S skupnim davkom na poslovni promet so pokrite samo one nabavke, ki so navedene v rubriki 10. Če ni v tarifi

določene izjeme, s skupnim davkom ni pokrit davek za pomožni material in selavne dele, potrebne za izdelovanje dotičnega produkta.

Davek se pobira od prodajne cene. Za prodajno ceno se smatra cena, ki jo dejansko doseže producent pri nabavkah tretjim osebam ne glede na to, ali je ta v skladu s ceno, ki dejansko velja za nabave na debelo. Pri uvozu se smatra po zakonu za davčno osnovo cena po računu, odnosno kjer ni originalnega računa, deklarirana vrednost. Vendar pa je v obeh primerih dodati uvozno carino, druge stroške in ostale državne davščine, kolikor niso vsebovane v računu, odnosno v deklarirani vrednosti.

Ako skupnemu davku zavezani producent nabavlja blago svoji filijali, je za osnovo skupnega davka merodajna cena, ki se doseže v filijali ali zastopništvu.

Javne nabave.

Nabave življenskih potrebščin v notranjem prometu, v nepredelanem stanju, katero izvršujejo potom posrednikov državne in samoupravne oblasti in ustanove, za katere v tarifi ni določena stopnja skupnega davka za notranji promet, so zavezane dosežani stopnji davka na poslovni promet (1%), ki se pobere ob izplačilu nabave. Ako se tako nabavljeni predmeti nadalje obdelujejo pri podjetju, ki je dolžno plačevati skupni davek, se ta skupni davek zniža za 1%.

Knjige.

Vse osebe, ki so dolžne voditi knjige o prometu, ki je zavezan skupnemu davku, morajo v knjige vpisati cene, dosežene ob prodaji skupnemu davku zvezanih produktov, in dajati vsa pojasnila, katera bodo oblastva od njih zahtevala. Razen davčnih zavezancev so dolžni dajati oblastvom pojasnila tudi njihovi nameščenci, kateri imajo za to potrebno posebno pooblastilo. Ako nima za to nobeden nameščenec pooblastila, sme oblastvo zahtevati pojasnila od vsakega nameščenca.

Po knjigi opravljenega prometa, odnosno po trgovskih knjigah so dolžni plačevati davek na poslovni promet vsa podjetja, ki javno polagajo račune, in vsa industrijska podjetja ne glede na to, ali so delniška ali ne, če je njihov promet v preteklem letu znašal več nego 500.000 Din.

V knjigi opravljenega prometa ni treba voditi evidence o prometu z blagom, ki je uvoženo iz inozemstva, ker je bilo to blago obremenjeno z davkom na poslovni promet že ob uvozu. Knjige ni treba voditi tudi za ono domače blago, za katero je že plačan skupni davek na poslovni promet. Vendar pa morajo one osebe, ki so dolžne plačevati skupni davek po tarifi, voditi knjigo za blago, ki podlega skupnemu davku, tudi v primeru, da promet s tem blagom ne znaša 500.000 Din. V ostalem veljajo dosežani predpisi o vodenju knjig opravljenega prometa, predvsem glede onega blaga, ki še nadalje podlega splošnemu davku na poslovni promet. Za trošarinske predmete ni treba voditi posebne knjige temveč se vpisujejo za te predmete potrebni podatki v zapiske, predpisane za državno trošarino.

Predmet davka.

Skupni davek obsega praviloma ves promet blaga od proizvajalca ali uvoznika do konzumenta. Komisijiski promet blaga, ki podlega skupnemu davku, je povsem izenačen z drugim prometom istovrstnega blaga. Komisijonarji plačujejo od svojega zaslužka splošni davek

na poslovni promet. Davku je zavezano tudi blago, katero lastnik podjetja porabi v lastni družini ali za lastno korist.

Izvoz blaga v inozemstvo se ne smatra za davku zavezani promet.

Kdo je konzument?

Za konzumenta, do katerega je praviloma pokrit promet s pobranim skupnim davkom, se smatra oseba, ki nabavlja blago v katerikoli drugi namen, izvzemši nadaljnjo prodajo v neobdelanem ali nepredelanem stanju. Potemtakem se smatra za konzumenta tudi oni, ki nabavljeno blago naprej obdelava ali predelava in ga v takem stanju prodaja. Proizvod iz take obdelave ali predelave se smatra za nov predmet, ki podlega praviloma davku. To posebno velja za nabavo sredstev za prehrano ali uživanje, s katerimi se posebno bavijo gostilničarji. Od tega prometa so gostilničarji dolžni plačevati še nadalje splošni 1% davek na poslovni promet.

Davčna osnova pri uvozu.

Pri pobiranju skupnega davka na poslovni promet se smatra za osnovo cena po računu ali deklarirana vrednost, kjer ni originalnega računa.

Cena se mora dokazati po računu. Ceni po računu se prišteje uvozna carina, državne davščine in vsi ostali stroški, v kolikor niso obseženi v računu. Ako pošiljki ni priložena faktura, se davek pobere od deklarirane vrednosti, ki se poveča za carino, davščine in ostale stroške. Če pa uvoznik ne predloži fakture in ne deklarira vrednosti, odnosno če je fakturna cena ali deklarirana vrednost dozdevno prenizka, se oceni vrednost po prometni vrednosti dotičnega blaga na dan ocarinjenja. Pri blagovnih vrstah, za katere bo minister za finance določil njihovo povprečno vrednost, se jemlje za osnovo davka tako določena vrednost brez vsakega pribitka.

Pri uvozu blaga preko pošte mora vrednost, od katere se pobere skupni davek, znašati najmanj petkratni iznos carinskih davščin, ki se pobere za dotično vrsto blaga.

Davčna osnova pri domačem blagu.

Osnova za pobiranje skupnega davka na poslovni promet je odškodnina za prodano blago, prejeta v denarju ali v denarni vrednosti. Ako odškodnina ni izražena v denarni vrednosti, se oceni po običajni prometni vrednosti.

Pobiranje davka za promet s trošarinskimi predmeti.

Za pobiranje skupnega davka na poslovni promet trošarinskih predmetov veljajo v celoti določila zakona o državni trošarini. Pri trošarinskih predmetih razen piva se pobira davek od odškodnine, katero prejme davčni zavezanec za vsako posamezno prodajo.

Pobiranje davka na poslovni promet od živine.

Davek na poslovni promet od žive živine pobira občina ob izročitvi živinskega potnega lista ali ob izdaji dovoljenja za klanje.

Živina se ne bo smela klati, dokler se dotični, na čigar račun se klanje vrši, ne izkaže, da je plačal skupni davek. Pobiral se bo ta davek od tržne cene žive živine.

Pobiranje skupnega davka od lesa.

Železniške in parobrodne postaje so dolžne pri natovarjanju drv, ako niso namenjene v inozemstvo, od odpošiljatelja pobrati skupni davek na poslovni promet. Davek znaša 1,2% od fiktivne vrednosti, prištevši prevozne stroške. Ako fakture ni, se oceni vrednost po krajevnih prilikah.

Ravno tako so dolžne občine ob izto-

varjanju drv iz splavov, ob izdavanju izvoznice za izvoz tesanega lesa, vinogradskega kolja, sodarskega in kolarskega lesa hkratu z banovinksko takso pobrati tudi 1,2% davek na poslovni promet.

Plačevanje.

Skupni davek na poslovni promet se pobira posebej za vsak posamezni promet v sledečih slučajih:

1. pri uvozu;
2. pri javnih dobavah;
3. pri prometu z drvi, vinogradniškimi koljem, sodarskim in kolarskim lesom ter z tesanim lesom in pri klanju živine;
4. pri slučajno obavljenem prometu, če vrednost presega na enkrat 5000 dinarjev.

V ostalih primerih se plačuje davek po določilih zakona najpozneje v 20 dneh, odnosno pri plačevanju davka po napravljenih računih najpozneje čez 50 dni po preteku vsakega meseca.

Davkopllačevalci se morajo davčni upravi izjaviti najkasneje do 15. maja 1931, ali hočejo plačevati skupni davek za l. 1931. po plačilih v gotovini in menicah ali po napravljenih računih. V prvem primeru plačajo davek v 20 dneh, v drugem primeru pa v 50 dneh po preteku vsakega meseca. Kdor ne prijavi v določenem roku, po katerem načinu hoče odpremljati davek, ga bo moral plačevati na način, kakor ga je plačeval v letu 1930.

V četrletnih obdobjih se bo plačeval oni davek na poslovni promet, katerega bo na podlagi prijav določil davčni odbor ali kateri se bo določil po sporazumu.

Odkup.

Da bi se lažje določila davčna osnova in da bi se davčne zavezance, ki niso dolžni voditi knjige opravljenega prometa, moglo oprostiti vsakoletnih prijav ocenjevanja po davčnem odboru, sme davčno oblastvo od dne 1. januarja 1932 dalje davčno osnovo določiti sporazumno z davčnim zavezancem. Sporazum se more skleniti najdalje za tri leta ter je lahko individualen ali kolektiven. Kolektivne sporazume morejo sklepati le istovrstne skupine.

Sporazum se more skleniti samo na podlagi celokupnega letnega prometa glede blaga in uslug, zvezanih davku.

—o—

Nova uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«, porablja pa se začne dne 1. aprila 1931. Na blago, ki se nahaja neocarinjeno na carinarnicah, se začne skupni davek pobirati že z dnem 26. marca 1931.

—o—

To so bistvena določila novih predpisov glede davka na poslovni promet. Postopanje po novih predpisih bo vsekakor komplicirano, ker prihajajo glede blaga, za katero se bo še nadalje pobiral splošni davek, še v naprej v poštev predpisi prejšnjih zakonov. Prvi utis je, da se z novimi predpisi pobiranje davka na poslovni promet ni poenostavilo, temveč še kompliciralo, ker je vendar še veliko blagovnih vrst, za katere ostane pri dosežanjem faznem davku. Prvi pogoj za vsake predpise, posebno za davčne, je, da so pregledni, česar pa o teh predpisih ne moremo trditi, ker je orientacija z ozirom na to, da je v vsakem primeru treba še posebej ugotoviti, v koliko so ostali stari predpisi v veljavi, vsekakor težavna. V sled tega bi bilo nujno potrebno, da izda ministrstvo čim preje prečiščeno izdajo zakona o davku na poslovni promet. O detajlnih predpisih priobčimo v bližnji bodočnosti še nadaljna pojasnila.

Nekatere postavke iz tarife o skupnem davku na poslovni promet.

Na moko znaša skupni davek 2-2 (ob uvozu 2-8). Plačuje se v min. 8 skupnim davkom je pokrit promet moko do konzumenta. V skupnem davku je obsežen tudi promet pekov za navadni kruh in pecivo brez onega, kojemu se dodaje mleko, maslo, sladkor itd. Na te izdelke se plačuje dodatni davek 0-5%. Slaščičarski izdelki podlegajo dodatnemu davku 1% in je ž njim pokrit promet do konzumenta.

Za obleke, perilo in ostalo šivano blago se skupni davek ne pobira, ker krije ta davek skupni davek na tkanine, pri uvozu pa znaša skupni davek na izenačenje 3-5%.

Na obuvala iz surovega ali strojenega usnja se skupni davek pobira s kombiniranim davkom na usnje in je ž njim pokrit ves promet čevljarjev, sedlarjev, jermenarjev itd. in trgovina z usnjenimi izdelki.

Za živino (govedo, drobnico in prašiče) znaša skupni davek, ki se pobira ob klanju, 1-5%. S tem davkom je potem pokrit ves promet mesa, slanin in mesnih izdelkov. Davek na izenačenje (ob uvozu) znaša 2-5%.

Za kavo, čaj, začimbe itd. znaša davek na izenačenje 3% in je ž njim pokrit tudi promet s praženjem in mletjem.

Za surogate kave iz smokey znaša skupni davek 2-1 (ob uvozu 3%), za ostale kavne surogate 1-6% (3%). Za oluščeni riž 2-3% (3-3%), za paradiznikovo konzervo 2-7% (3-8%), za suho grozdje ob uvozu 2-5%, za sadne soke 1-8% (2-8%), za sladkor 3-5% (5-5%), za žganje 3% (5%), za alkohol - špirit 10 odstotkov (12%), za vino 3% (5%), za šampanjec 7% (12%), za pivo 0-60 Din od hl stopnje ekstrakta, za kis iz špirta 1-3% (2-3%), za kis iz vina in ostalega sadja ob uvozu 3%, za kvas 1-6% (3%), za mineralne vode: za prirodne 1-5% (2-5%), za umetne 2-10% (3-25%), za margarin 1-5% (3-3%), za esence in ekstrakte 1-7% (3%), za cement 1-5% (2-5%), za premog 1-12% (1-7%), za sveče lojene in voščene 1-5% (2-5%), za vse ostale sveče 2-3% (3-5%), za milo 2% (8%), za tekočine, prirejene za pranje 1-5% (2-5%), za glicerini 1-5% (2-7%), za karbid 1-5% (2-5%), za mineralne barve (zemeljske vsake vrste 2-5% (3%), za izdelke iz klobučevine 2-5% (4%), za moške in ženske klobuke: opremljene 2-5% (4%), neopremljene 2-1% (2-6%), za slamnike 2-8% (4%), za rotacijski papir 1% (3%), za opeko 1-1% (2%), za železo 1-6% (2-5%), za kose in srpe 2-1% (4-5%), za pluge 1-5% (3%), za posodo iz kovanega ali litega železa 2% (3%), za posodo in izdelke iz pločevine 2-1% (6%), za poljedelske stroje 1% (3-2%).

TRGOVINSKI STIKI MED JUGOSLAVIJO IN SKANDINAVIJO.

Beremo: Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da se je v Københavnu, glavnem mestu Danske, ustanovila dansko-jugoslovanska trgovska družba, ki ji pripadajo dva odlična danska trgovca in en jugoslovanski novinar. Nova družba si je naredila nalogo, da proučuje možnosti za doseg trgovinskih stikov med Dansko in Jugoslavijo. Ti stiki so obstojali doslej le v teoriji in naj se sedaj praktično udeležijo. Dalje se bo pečala družba tudi z nakupom jugoslov. blaga in z njegovo prodajo na danskem, švedskem in norveškem trgu. Tudi bo pošiljala družba jugoslov. eksporterjem vsa potrebna poročila o skandinavskih trgih. Od dobaviteljev se bo doseglo enotno pakiranje in sortiranje. Družba se bo pečala nadalje s komisijskimi kupčijami in bo skušala priti v stik s kolikor mogoče velikim številom jugoslovanskih eksporterjev, da bodo mogli le-ti pošiljati svoje blago direktno na skandinavske tvrdke. Dalje bo skušala družba prevzeti zastopstvo jugoslovanskih eksportnih tvrdk. Torej si je naredila družba zelo lepe in mnogovrstne cilje in bo mogla uspešno delovati.

Naši trgovinski odnosi z Madžarsko.

Madžarska ima isto ekonomsko strukturo kot Jugoslavija, vstred česar je trgovina med obema državama precej otežkočena. Toda kljub temu nam statistika kaže, da promet med obema državama od leta do leta raste; od 18-6 milij. pöngov v l. 1921. je narasel na 117-1 milij. pöngov v l. 1929. Razen dveh let (1927 in 1928) je bila trgovinska bilanca vedno za nas pasivna. Ker pa imata obe državi gotove skupne interese, tiče se njih trgovine, in ker je obema državama dosti na tem ležeče, da se tudi medsebojni trgovinski odnosi izboljšajo in izpopolnijo, zato se je na novo osnovala Jugoslovansko - madžarska trgovska zbornica, ki bo skušala pripomoči k izvršitvi teh nalog.

Podali bomo na kratko sliko trgovinskih odnosov med obema državama.

Kot glavni izvozni predmet Jugoslavije v Madžarsko moramo omeniti les, ki je v l. 1928. zavzel 42-2% celokupnega prometa med obema državama. Toda kljub temu stoji še vedno Jugoslavija pri izvozu lesa v Madžarsko na tretjem mestu za Češkoslovaško in Romunijo.

Na drugem mestu je treba omeniti izvoz železne rude in svinca, cinka ter pirita, ki so predstavljali 13-1% celokupnega prometa. Omeniti pa je treba, da izvoz naših rud v Madžarsko stalno pada, ker je konkurenca s strani Češkoslovaške vedno večja. Edino kar se pirita tiče, stoji Jugoslavija še vedno na prvem mestu. Tudi je izvoz kodelje in perja za postelje še vedno živahen, zlasti perje je možno zelo ugodno plasirati na madžarskem trgu, kljub temu, da Madžarska sami izvažajo v veliki meri perje za postelje.

Važno postavko v našem izvozu tvorijo surove in predelane kože ter hrastov lubad za strojenje kož. Samo Češkoslovaška, Nemčija in Anglija stojijo pred Jugoslavijo v pogledu izvoza predelanih kož.

Pomudbe in pouprasevanja

Carlo di Martino, Firenze, Via dell'Anguillara 20, želi stopiti v stik s tukajšnjimi solidnimi izvozniki fižola. Pisati je tvrdki neposredno.

Magnapan Werke, Budapest V, Arpad - U 7 želi oddati glavno zastopstvo za posebni perilni prašek, ki ga rabijo pekarnice. Resni reflektanti se naj na gori navedeno tvrdko direktno obrnejo.

Solidni interesi odnose tvrdke, ki bi se zanimali za zastopstvo neke poljske rafinerije, se naj javijo upravi lista.

Anton A. Antončić, Sušak, pošt. pretinac 204, bi rad prevzel zastopstvo tukajšnjih tvrdk, ki še niso zastopane v Gornjem Primorju in Gorskem kotaru. Ob enem je pripravljen dati tudi informacije o tvrdkah v obeh navedenih pokrajinah.

Franz Obradovich, Constantinople, Kutchuk Kenadjian Han 19 Stamboul, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki črev. Interesi naj pišejo tvrdki neposredno.

Ž naših organizacij

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru vabi na 20. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Občni zbor se vrši 21. t. m. v Narodnem domu ob 19-30. Ako ta občni zbor ni sklepčen, se vrši drugi občni zbor istega dne v istih prostorih eno uro kasneje, kateri je pri vsakem številu članstva sklepčen.

OBRITNIŠKO FILMSKO PREDAVANJE V LJUBLJANI.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI priredi v nedeljo 22. t. m. ob 10. uri dopoldne v kinu »Ljubljanski Dvor« v Ljubljani filmsko predavanje za obrtnike, pomočnike, vajence in kvalificirane tovarniške delavce. Predvajalo se bode v filmu avtogena varenja raznih kovin po najmodernejši metodi. Film bo nudil priliko, da se naši obrtniki, obrtniški in tovarniški pomočniki, delavci in vajenci seznanijo z vsem procesom varenja v najrazličnejših položajih in na najraznovrstnejših predmetih,

Važno vlogo igra tudi Jugoslavija pri izvozu umetnih gnojil, ker Jugoslavija krije s svojim izvozom eno tretjino madžarskih potrebo. V največji meri se seveda izvažajo superfosfat, dalje natrijev hidroxid in soda.

Naš važen izvozni predmet je suho sadje (češplje, jabolka in hruške), med tem ko je izvoz svežega sadja precej otežkočen radi ostre konkurence italijanskega in romunskega sadja.

To bi bili naši glavni izvozni predmeti v Madžarsko. Kar se pa tiče madžarskega izvoza v našo državo, je treba omeniti na prvem mestu izvoz selekcionirane semena in plemenske živine. Madžarska je s svojo umno produkcijo, kar se teh predmetov tiče, dosegla že tako odlične kvalitete, da se lahko meri z vsako državo.

Na drugem mestu je treba omeniti izvoz industrijskih proizvodov. Ti zavzemajo 40 do 50% celokupnega madžarskega izvoza v našo državo. So pa to ponabikani in fabrikati železne in masinske industrije, zlasti pa poljedelski stroji. L. 1929. je znašala vrednost uvoženih strojev iz Madžarske 97 milijonov dinarjev.

Pri uvozu tekstilnih predmetov v Jugoslavijo sodeluje Madžarska s 6-6%. Najvažnejši predmeti so bombažne tkanine, juta in platno ter žensko konfekcijsko blago.

Madžarska s svojo ugodnejšo gospodarsko - geografsko lego, zelo razvito trgovsko organizacijo ter ustaljenimi kreditnimi zvezami, danes dominira nad jugoslovansko trgovino, kateri v prid govore samo manjši produkcijski stroški, kot posledica manjših življenjskih zahtev, upati pa je, da se bo tudi jugoslovanska trgovina v kratkem opremila z gori omenjenimi odlikami, ki jih ima danes madžarska trgovina, tako da bo Jugoslavija vreden tekmeec Madžarski na svetovnem trgu.

da spoznajo velikanski pomen avtogena varenja za moderno tehniko in da se obenem pouče tudi o raznovrstnih napravah, ki so potrebne pri varenju, da se preprečijo nezgode in poškodbe. Filmsko predavanje bode objasnjeval znani strokovnjak na polju avtogena varenja g. inž. Leo Knez od Tvornice za dušik v Rušah. Vabimo obrtnike in obrtni naraščaj pa tudi ostalo obrtništvo, osobito gg. inženjerje in tehnike, katere bi zanimalo avtogeno varenje, da se udeležijo tega filmskega predavanja. Vstopnine ni nobene.

TEČAJ ZA MIZARSKO LUZENJE NA JESENICAH.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi na soboto in nedeljo 28. in 29. marca t. l. celodnevni tečaj za mizarstvo luženje po najnovejši metodi (kemično luženje). V tečaju bode predaval strokovni učitelj Tehniške srednje šole v Ljubljani gosp. Adolf Dolak. Vsak udeleženec plača pristojbino, ki znaša za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din. Prinešiti mora s seboj z vodo brušene deščice raznega lesa v velikosti 10 x 20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer 3 komade češnjevega, 3 hruškovega, 6 bukovega, 5 jelševega, 8 orehovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Na željo dobe udeleženci koncem tečaja uradna izkazila o rednem oibsku in seznam 120 raznih receptov za sestavo lužil. Udeležbo je prijavit neposredno Obrtnemu društvu na Jesenicah, ki bo dal prijavitelcem vsa podrobnejša pojasnila.

DRAŽBA KOŽ DIVJADI V LJUBLJANI.

Za XII. dražbo kož divjadi, ki jo priredi »Divja koža« dne 23. t. m. na ljubljanskem velesejmu, so naši lovci pokazali veliko zanimanje in poslali toliko blaga, da bo dražba res bogato zalozena. Najavljeno je tudi zelo veliko inozemskih kupcev. Istega dne zvečer bo v restavraciji pri »Levu« v Ljubljani poljudno predavanje o za lovca prekoristnem delu psov jamarjev, ki pomagajo loviti sicer škodljive roparice, katere pa donajajo lovčnem lep dobiček. Po predavanju se vrši istotam prijateljska jammerska zabava, na katero so lovci in njih družinski člani iskreno vabljeni.

Po svetu

Jugoslav. Unionbanka v Zagrebu izkazuje za preteklo leto 19,460.000 Din čistega dobička. Razdelila se bo dividendna 16 Din ali 8%.

Eksporterji v dežele ob Sredozemskem morju imajo po poročilu zbornice za TOI v Zagrebu mnogo izgledov za prodajo in se zbornica obrača na svoje člane s pozivom, naj naznanijo predmete, o katerih so mnenja, da se morejo v imenovanih deželah prodati.

Sliv iz okraja Brčko je bilo izvoženih v preteklem letu nad 10 milijonov kg (svežih 8.155.000 kg, posušenih 1.929.000 kilogramov).

Obtok bankovcev v Jugoslaviji je naveden v zadnjem izkazu Narodne banke s 4770 milijoni Din, kovinsko kritje z 218-7 milijoni, devizno s 370-3 milijoni.

Prva bilanca Privil. Agrarne banke d. d., ustanovljene z delniško glavnico 700 mil. Din v avgustu l. 1929, izkazuje 26-8 mil. Din čistega dobička.

Statistika o zunanji trgovini Jugoslavije v preteklem letu je pravkar izšla. Dobi se pri carinarnah in v knjigarnah ter stane 200 Din.

Obtok bankovcev v Avstriji je naveden z 880 milijoni šilingov, kritje je 82-6 odstotno.

Zivnostenska banka bo izplačala nezmanjšano dividendno 12 odstotkov ali 24 Kč; Češka Unionbanka 16 Kč ali 8% (lani 22 Kč). Zadnji dve bosta torej dividendno skrčili za 2%.

Trgovsko pogodbo med Grčijo in Francijo, ki poteče 31. t. m., bo Grčija odpovedala.

Novo grško posojilo bo najeto v celoti v Angliji, brez udeležbe pariškega trga. Višina zneska še ni določena.

Brezposelnost na Dunaju je padla v prvi polovici marca za 3175 na 122.000, kar je za 18.700 več kot lani.

Mednarodni kongres pekov se vrši 28. in 29. t. m. v Budimpešti. Hkrati bo tam razstava kruha in močnatih jedi.

Zveza mlinov v Jugoslaviji je naslovila na ministrstvo za trgovino in industrijo prošnjo, naj se pri trg. pogajanjih s Češkoslovaško in Avstrijo zagotovi možnost izvoza jugoslovanske moke.

Grški eksport grozdja bo prišel pod strogo državno kontrolo. Agrarna banka bo ustanovila v to svrhu posebno družbo.

Ameriški monopol svinca je imel leta 1929 še 10-22 mil. dol. čistega dobička, lani pa 4-68 mil.; dividendna je padla od 25-49 dol. pri delnici na 7-58 dol. Padec dobička je bil ca 55 odstoten, padec dividende ca 70 odstoten.

Zlate zaloge Francoske banke so se pomnožile za nadaljnjih 159 milijonov frankov na 56.080 milijonov.

Nemci in Rusi se pogajajo glede oddaje odvišnega železniškega materiala (500 lokomotiv in 10.000 vagonov), ki bi se po moral še preurediti na ruski tir. Ta kupčija bi ne spadala v omenjeni 300-milijonski kredit.

Steyr za preteklo leto ne bo izplačal nobene dividendne, ugotavlja se pa bistveno zboljšanje položaja.

Mednarodna trgovska zbornica bo imela svoje letno zborovanje letos v Washingtonu. Pričelo se bo 4. maja.

Prodaja v podjetju Škode, izračunjena po vrednosti faktur, je bila lani za 10 odstotkov boljša kot leta 1929, ko je znašala poldrugo milijardo Kč.

Švica je izdala nov zakon o kovanem denarju, ki predstavlja prehod k zlati valuti. Obseg 5-frankovskih novcev se zmanjša od 37 na 31 mm itd. Srebrni denar se bo mogel zamenjati z nikljam, stim.

Vodilne družbe mednarodne industrije žarnic so sklenile v Amsterdamu nov dogovor, ki predvideva dolgoletno izmenjavo izkustev na polju te industrije.

Na trgu jajec se javljajo iz Italije, Švice in Nemčije padajoče cene. Eksporterji v Št. Jurju ob J. žel. so nakupno ceno znižali zato na 65 par.

Novi vinski dogovor med Italijo in Francijo je podpisan. Tiče se carinskih tarif za italijanska vina, ki se izvažajo v Francijo.

12 največjih denarnih zavodov v Budimpešti je imelo na koncu februarja 671-4 mil. pengő hranilnih vlog; na tekoči račun je bilo vloženih 811 milijonov pengő.

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

XLII. Odločba državnega sveta štev.

20684/29 z dne 28. oktobra 1930.

Za A. M. v Lj. sem l. 1928. prijavil v ocarinjenje neke pletarske izdelke, prihajajoče iz francoske kolonije Indokine, zahtevajoč uporabo minimalne carinske postavke. Carinarnica je pa zahtevala od stranke, da ta pozneje doplača 553-50 Din carine po maksimalni stopnji, ker je bila roba iz francoske Indokine, katera po pogodbi, sklenjeni med bivšo kraljevino Srbijo in Francijo, baje ne uživa ob uvozu v našo državo največje ugodnosti.

Pritožil sem se na ministrstvo in navajal:

Po deklaraciji, po kateri sem zahteval uporabo minimalne tarifne postavke, se je izvršila carinska odprava brez vsake primedbe, ker se je predloženo uverjenje o poreklu robe sprejelo kot polnoveljavno in se je uporabila minimalna tarifna stopnja. Primedbo, da se ima pobrati maksimalna carina, je naknadno napravil revizijski odsek.

V smislu čl. 37 c. z. je pa bila dolžnost carinarnice, da pred ocarinjenjem primerja deklaracijo z ostalimi priloženimi listinami ter da, v primeru nesoglasanja ali nepopolnosti, deklaracijo vrne prijavitelju z opombo, v čem obstoja nepravilnost. Ker je pa carinarnica predmetno sporno uverjenje o poreklu robe, kakor tudi zahtevo v deklaraciji za minimalno ocarinjenje sprejela kot pravilna ter po njih tudi carinjenje opravila, nima carinsko oblastvo pravice, naknadno zahtevati plačila manjka, ker je ta manjek sama zakrivila.

Sklicevanje na trgovinsko pogodbo s Francosko ne more biti merodajno. Ta pogodba je bila namreč sklenjena l. 1907. z bivšo kraljevino Srbijo. Njena vsebina pa ni bila v povojni carinski zakonodaji nikjer obelodanjena. Še celo carinarnica sama ni vedela, da se za blago iz francoske kolonije Indokine ne more uporabljati minimalni stavek. Kako naj bi bil pa to vedel baš deklarant?

Ministrstvo je pritožbo odklonilo, češ, »da roba iz francoske Indokine po ugovoru med bivšo Srbijo in Francosko ne uživa pri uvozu največje ugodnosti«, »da po Šengermenskem ugovoru o miru vse obveze, ki jih je bivša Srbija prevzela na se, prehajajo tudi na novo kraljevino«, in »da nepoznavanje zakona ne opravičuje nikogar«.

Prijavil sem tožbo na državni svet ter jo utemeljeval:

a) Čl. 4. zakona o državnem svetu in čl. 3. izpremembe tega zakona od 7. januarja 1929 predvidevata, »da so odločbe obče seje državnega sveta obvezne za oddelke«. Da se vzdrži enotnost v pravosodju državnega sveta, sme predsednik sklicati občo sejo. Po čl. 44 in 45 imenovanega zakona se sme zahtevati obnova administrativnega spora, ako je zahteva za obnovenje upravičena.

Da je pa obnova spornega predmeta popolnoma osnovana in opravičena, sledi iz dejstva, da je državni svet v analognem slučaju pod št. 21797 dne 27. junija 1928 zavzel sledeče stališče ter predhodno rešenje Cbr. 50546/27 razveljavil iz razloga »pošto je carinarnica kako sporno uverjenje o poreklu robe tako i zahtev u deklaraciji za minimalno carinjenje primila kao ispravno, carinjenje po njima obavila, ne može carinska vlast naknadno tražiti manjak car. dažbina pošto je carinarnica tužiocu enemogućila, da se koristi pravom čl. 37. c. z.« Ako bi bila namreč carinarnica pri sprejetju deklaracije to zavrnila z opombo, da Indokina ne uživa največje ugodnosti, bi prejemnik robe ne bil sprejel in tudi ne bil ocarinil po maksimalni carini.

Očividno tvori torej razsodba v predmetnem slučaju neenakost in protislovje v judikaturi ter se mora kot taka razveljaviti in spraviti v sklad z zakonom.

b) Sklicevanje v rešenju na Šen-

Predlog za odpravo transportne takse.

Ko je lani septembra zasedal tarinini odbor, je prišlo na dnevni red tudi vprašnje znižanja železniških tarif, da bi tako nekoliko nadomestili izgubo, katero ima naše gospodarstvo vsled padca cen in zastoja v izvozu. Toda kmalu se je pokazalo, da je tako znižanje železniških tarif nemogoče z ozirom na dejstvo, da ima državni donos že itak veliko zmanjšane doklade; če bi se pa zmanjšale tarife le nekoliko, bi to našemu gospodarstvu prav nič ne koristilo.

Sedaj pa prihaja predlog, da naj bi se namesto znižanja železniških tarif odpravila transportna taksa. Transportna taksa je namreč davek, ki ga morajo plačevati železnice ministrstvu financ. Znaša pa letno okoli 300 milijonov Din. Ta odprava transportne takse bi bila

prav za prav nekaka subvencija države železnicam, da bi te mogle radi tega znižati prevozne tarife. Tudi druge države, katerih gospodarstvo je v prav tistem stanju, kakor naše države, so pristopile k subvencioniranju železnic z namenom, da morejo te znižati tarife; vse države se namreč zavedajo, da bi baš primerne železniške tarife mnogo pripomogle k olajšanju sedanje težke gospodarske krize.

Pričakovati je radi tega, da bo naša vlada uvidela, da bi z odpravo transportne takse napravila veliko korist našemu gospodarstvu in da bo nji tako nastalo izgubo prav lahko kompenzirala s povečanjem dohodkov, ki jih bo dobila vsled poživljenja prevoza in povečanja gospodarske delavnosti v državi.

Neenakomerna tendenca na svetovnih borzah.

V tednu od 28. febr. do 7. marca razvoj mednarodne borzne trgovine ni bil enoten. Splošno gibanje na hausse v mesecu februarju je trajalo v prvem marčevem tednu samo še na šestih od običajnih 12 mednarodnih borz. Ostale borze so bile v znamenju oslabljanja, ki je bilo deloma precej občutno. Bistveno zboljšanje kažejo v omenjenem tednu London, Berlin, Praga in Milan, manjše Zürich in Dunaj. Na drugi strani je zelo padel Newyork; Pariz in Bruselj sta nadaljevala navzdolžno gibanje, Stockholm in Budimpešta sta doživela reakcijo na hausse prejšnjega tedna, Amsterdam je kazal malo zanimanja in se je nekoliko poslabšal. Mednarodni borzni indeks, izračunjen iz indeksov 12 borz, je ostal nespremenjen na 70.8 (konec 1927 =

100), dočim se je v prejšnjih šestih tednih indeksna številka okrepila za 11.15 odstotkov. Tu podamo seznam:

Konec leta	Začetek 1929	28. febr. 1931	7. marca 1931
1927 = 100			
Berlin	113.6	49.7	51.8
London	102.6	47.9	50.5
Pariz	156.8	96.7	95.6
Bruselj	133.8	63.0	61.2
Amsterdam	104.5	57.6	56.6
Stockholm	109.9	73.2	72.2
Zürich	101.0	76.7	77.7
Dunaj	91.4	59.9	60.2
Budimpešta	109.2	65.8	64.2
Praga	108.3	79.4	81.7
Milan	124.0	84.5	86.6
Newyork	137.3	94.9	90.9

Ljubljanska borza

Tečaj 20. marca 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE.		
Amsterdam 1 h. gold.	22.80	22.86
Berlin 1 M	13.555	13.585
Bruselj 1 belga	—	7.9343
Budimpešta 1 pengö	—	9.9277
Curih 100 fr.	1094.10	1097.10
Dunaj 1 šiling	7.9905	8.0205
London 1 funt	—	276.72
Newyork 1 dolar	56.74	56.94
Pariz 100 fr.	—	22.81
Praga 100 kron	168.32	169.12
Trst 100 lir	298.13	298.30

germensko pogodbo tudi nima veljave, ker je bila ta pogodba sicer objavljena, toda niso se objavili posamezno vnovič vsi ugovori, ki jih pogodba obsega.

c) Tudi razlog, da namreč tožilca ne opravičuje nepoznavanje zakona, nima veljave. Poznavanje zakonov je obvezno šele potem, ko so se isti v celoti uradno objavili. Pogodba s Francijo in bivšo Srbijo se po moji vednosti ni še objavila. Dokaz temu je, da niti carinarnica ni vedela o izjemi francoskih kolonij iz največjih car. ugodnostij.

Državni svet je z odločbo štev. 20684/29 z dne 28. okt. 1930 v tem sporu razsodil, da »se ponišči rešenje ministra financija Cbr. 38117/28 od 11. jan. 1929 pošto je našao, ne upoštevajući se u razpravi spora, da je ekspedicija roba po deklaraciji po kojoj se traži naknada manjka izvršena pre 31. marta 1929, pa da na ovaj slučaj s obzirom na tač. 4 raspisa br. 99 s obzirom na tač. 4 raspisa br. 99 — Cbr 20390/29 treba primeniti čl. 4 zakona o amnestiji i aboliciji krivica po zakonu o neposrednim porocima, taksama, trošarini i carini od 9. aprila 1929, po kome se oslobodjavaju od naknade neplate carinskih dažbina po čl. 57. car. zak. uvoznici od kojih se naknadna naplata zahteva zbog osporavanja radi formalnih grešaka ili nepotpunosti uverenja o poreklu robe, priključenih uz carinske dokumente do 31. marta 1929. Stoga osporeno rešenje ima se poništiti na osnovu čl. 28. zakona o drž. savetu i upr. sudovima, s tim da ministar uzme u obzir i pomenuti čl. 4. zakona o amnestiji i aboliciji, pa donese drugo rešenje.

Predlogi za zmanjšanje brezposelnosti rudarjev.

Pred kratkim se je vršila v Beogradu konferenca predstavnikov rudarskih podjetij, na kateri se je razpravljalo o merah, ki naj bi se povzele, da bi se zmanjšala brezposelnost rudarjev. V to svrilo je država sklenila, da bo krila 60% svojih potreb iz domačih rudnikov. Ker so pa rudarske organizacije v Sloveniji spoznale takoj, da to ne bo mnogo pripomoglo k rešitvi krize, so poslale svojo deputacijo z natančno izdelanimi predlogi, ki so:

1. Ustanovi naj se poseben državni svet, ki bo kontroliral produkcijo in konsum vseh domačih premogovnikov. V tem svetu bi bili zastopani delodajalci in delojemalci.

2. Pri določevanju kontingenta naj se ne upošteva samo trgovske in finančne interese države, ampak tudi gospodarski in socialni, kajti če država na eni strani štedi s tem, da kupuje raje bolj cenen tuj premog, mora pa radi tega vzdrževati maso brezposelnih domačih rudarjev. Razlika, ki bi jo morala država plačati za dražji domači premog v primeri s tujim, bi se pokrila z davki, ki bi jih potem lahko plačali zaposleni rudarji, kakor tudi podjetja, ki bi radi povečane produkcije več zasluzila.

3. Minister za socialno politiko bi moral delati na to, da bi se v trboveljskih premogokopih ne vršile nadaljne redukcije rudarjev, katero baš namestavajo, ker bi s tem bilo občutno prizadetih kakih 2000 delavcev.

4. Če država pomaga raznim drugim industrijam s tem, da jim daje razne ugodnosti in premije, bi prav tako morala pomagati tudi rudarski industriji.

5. Izdela naj se zakon o zavarovanju delavcev o recipročno močjo med zavarovanjem delavcev in splošnim zavarovanjem.

ZNAKI GOSPODARKEGA BOLJŠANJA V OGRSKI.

Ogrski finančni minister dr. Wekerle je podal glede gospodarskega položaja v Ogrski sledečo izjavo: Vidim boljšanje v splošni gospodarski tendenci, povsod se čuti olajšanje. Prav brezdvomno raste in tudi v domačem kreditnem življenju se vidijo znaki, ki dobro obetajo. Na deželi rastejo v mnogih komitatih hranilne vloge stalno. Tudi povpraševanje po posestvih je vidno večje. Upam, da se bo boljšanje nadaljevalo in javilo na vsej črti.

OGRSKI IN JUGOSLOVANSKI INDUSTRIJCI IZMENJAVAJO OBISKE.

Beremo, da bo obiskala velika skupina vodilnih ogrskih industrijev Jugoslavijo in sicer še v tekočem mesecu ali pa v začetku aprila. Razgovori o tem obisku se vršijo z Jugoslov.-ogrsko zbornico, ki je bila pred nekaj tedni ustanovljena v Budimpešti. Na drugi strani hoče skupina jugoslovanskih gospodarskih zastopnikov obiskati Budimpešto ob priliki otvoritve Mednarodne razstave v Budimpešti. 25. t. m. se bo vršilo v Budimpešti posvetovanje Jugoslov.-ogrskе trgovske zbornice o ustanovitvi podružnice te zbornice v Beogradu.

* * *

TRGOVSKO BRODOVJE JUGOSLAVIJE.

Po poročilu iz Splita obsega jugoslovansko trgovsko brodovje sedaj 36 plovbnih podjetij s 176 parniki in s prostornino 344.246 brutoregistrskih ton a 2.83 m³ Največja paroplovna družba je po številu parnikov Jadranska Plovidba, po tonski prostornini Jugoslov. Lloyd, po osebni nosilnosti Jadranska Plovidba, po blagovni nosilnosti Jug. Lloyd. V naši trgovski mornarici je zaposlenih sedaj 4299 oseb. Trgovska mornarica bivše avstro-ogrskе monarhije je vsebovala ca 600.000 ton in jo je jugoslovanska dosegla torej že nad polovico.

* * *

POSLEDICE CARINSKE VOJSKE MED OGRSKO IN ČESKOSLOVAŠKO.

Českoslovaška in Ogrska priobčujeta sedaj markantne številke o posledicah med njima se vršče carinske vojske. Izvoz iz Ogrske v Českoslovaško je padel od 79 milijonov Kč v lanskem januarju na 10.7 milijonov v letošnjem, izvoz iz Českoslovaške v Ogrsko pa od 67.7 na 26.2 milij. Kč. Najbolj se pozna padec v izvozu lesa iz Českoslovaške v Ogrsko; leta 1930. je bilo v januarju odposlanih 7330 vagonov, v letošnjem januarju pa samo 563. Izvoz prago je popolnoma ponehal, drugod je pa padel na minimum.

Dobava-prodaja

Dobave. V pisarni mestnega magistrata v Novem mestu se bo sklenila dne 24. marca t. l. direktna pogodba glede dobave mesa za novomeško garnizijo. — Direkcija državne rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave turbinskega olja. — Direkcija državnega rudnika v Kalkanju sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave nalivnih peres, ravnil, spojki, voščenega platna itd., glede dobave ogljenih ščetk (bronzenkohle) itd. za motorje ter glede dobave dinamno olja. — Direkcija državne železarne v Varešu sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave profilnega železa. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe glede dobave lesenih in pločevinastih sodov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesantom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 2600 m³ točnega gramoz; do 24. marca t. l. pa glede dobave 120 kg bakrenih vrvi in 80 kg bakrenih plošč. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 500 m³ kisika, 5000 kg pločevine, 2000 kg stare medi; do 1. aprila t. l. pa glede dobave raznih tračnic, vijakov itd. — Direkcija državnega rudnika Zabukova pri Celju sprejema do 9. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 vodovodne sesalke. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 7. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave strojnega in cilindrskega olja, bencina, industrijskega petroleja, bombaža za čiščenje in konzistentne masti; dne 8. aprila t. l. pa glede dobave 6000 ton domačega premoga. — Dne 8. aprila t. l. pri Direkciji državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu glede dobave 500 tisoč komadov kapsol. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pi-

sarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 20. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. aprila 1931 do 31. marca 1932. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Dobave. Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede oddaje nalepljenja grafikov in glede dobave 66.900 pol tiskovin. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov gorilcev, 2000 vložkov za acetilenske gorilce in raznega materiala za kemični laboratorij; do 26. marca t. l. pa glede dobave 15.000 kg železa in 560 komadov prašnic. — (Po-

goji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave raznega okovja; do 30. marca t. l. pa glede dobave 24 kg kovinskih vijakov. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave 325 komadov žarnic. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe glede dobave 20 komadov belo emajliranih umivalnikov. — Direkcija državnih železnic v Zagrebu sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave pisarniškega materiala. — Dne 15. aprila t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 12.000 m³ lesa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja rekonstrukcije ležišča na mostu preko Donave pri Novem Sadu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 15. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri gradbenem oddelku te direkcije).

Oddaja zgradbe treh dvonadstropnih stanovanjskih hiš v Ljubljani se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 14. aprila t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, proračuni in načrti pa pri istem oddelku).

Oddaja zgradbe dveh dvonadstropnih stanovanjskih hiš v Mariboru se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 15. aprila t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

za TOI v Ljubljani, pogoji, proračuni in načrti pa pri istem oddelku).

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Osijek se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 8. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Pragersko se bo vršila potom licitacije dne 7. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

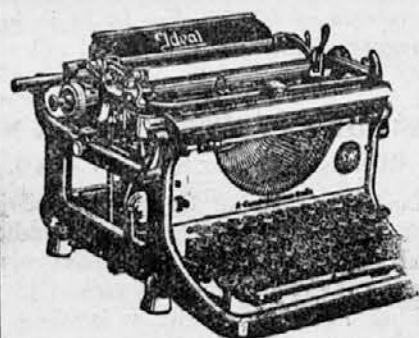
Oddaja elektroinstalacijskih del se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 8. aprila t. l. pri inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Ustanovljeno leta 1906.

IDEAL

Ljubljana
Gradišče 10

Najboljši stroji!
Vsak kupec najboljše
referenca

Tudi na obroke do
bavi tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Sajmište 56

Telefon št. 2268

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišavin rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

GUSTAV PUC

d. z. o. z.

LJUBLJANA, TRŽAŠKA CESTA 9

nasproti tobačne tovarne

Stavbno Galanterijsko **kloparstvo**

Napeljava strelododov po naj-novejšem sistemu

Jamstvo za solidno izvršitev

Oblastno koncesijonirana in-
štalacija vodovodov

Oddelek za strokovnjaško iz-
vršitev in popravo vseh vrst
auto-blatnikov in hladilnikov

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER

LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carlasko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Brzojavci: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. **Ljubljana** Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Velepražarna kave. Dunajska cesta 33 Mineralne vode. Mlini za dišave.

Točna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem posloplju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;

interurban: 2706, 2806. - Peterson international Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.

TISKARNA

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, barvotiske, cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Telefon 25-52

Lastna
knjižno-
veznica